

Kvalitetno jezičko obrazovanje za demokratsku, društveno kohezivnu i miroljubivu Evropu: Devet temeljnih načela ECML-a

Vijeće Evrope odigralo je ključnu ulogu donoseći pozitivne promjene u području jezičnog obrazovanja diljem Evrope i šire, ne uzimajući u obzir isključivo moderne strane jezike, već i područja kao što su višejezične, kulturne i kognitivne kompetentnosti. Koristeći individualno jezičko znanje učenika, postavlja demokratsko građanstvo i ljudska prava u središte učenja i podučavanja, promovirajući jezičku i kulturnu raznolikost u potrazi za kvalitetnim obrazovanjem za sve.

Iako su mnoge zemlje prihvatile ovu pozitivnu promjenu, njihov napredak koči politička klima netolerancije prema drugim ljudima, kulturama i njihovim jezicima; ograničena financijska sredstva i podijeljeni sistemi obrazovanja. Stoga, postoji značajan jaz između holističke vizije Vijeća za jezično obrazovanje i stvarnosti na terenu.

Budući da se nalazi na sučelju između politike, istraživanja, obrazovanja nastavnika i prakse, ECML je u jedinstvenoj poziciji da pomogne državama članicama da premoste ovaj jaz.

Mi, zemlje članice ECML-a, stručnjaci i širi dioničari, prepoznavamo 25. godišnjicu ECML-a kao priliku za podizanje svijesti o političkoj važnosti kvalitetnog jezičnog obrazovanja i njegovog doprinosa demokratskim, miroljubivim društvima.

Ovom Deklaracijom, obavezujemo se da ćemo zajedno raditi da bi naša zajednička vizija uključivog, višejezičnog i interkulturalnog obrazovanja zaživjela u državama članicama. Ovdje želimo obratiti posebnu pažnju na devet međusobno povezanih temeljnih načela ECML-a koja podupiru realizaciju ove misije.

Trenutni izazovi

Neka pitanja koja zaslužuju posebnu pažnju, u društvu uopšteno govoreći kao i na svim nivoima obrazovanja, su gubitak podrške za učenje više od jednog stranog jezika, što ima za posljedicu nedostatak interesa za susjedne jezike, za one koji se manje govore, i pogrešne predodžbe o ulozi maternjeg jezika pridošlica. Potrebno je obogatiti ponudu jezika u obrazovnim institucijama, te osigurati da učenje jezika olakša integraciju u škole i radna mjesta. Jezik se uči cijeli život (uključujući formalno, neformalno i informalno učenje), stoga je potrebna trajna pedagoška i strukturna podrška da bi učenici mogli razviti svoje potencijale i postali aktivni građani u društvu.

Uloga ECML-a

ECML uviđa važnost raznih pedagoških pristupa u skladu sa potrebama učenika i specifičnim jezičnim kontekstima (domaći/prvi, drugi, strani, regionalni, migracijski, predmetni itd.). Vrednuju se svi oni koji rade na obrazovanju mladih i odraslih, i doprinosi njihovoj profesionalnosti tako što im se omogućava pristup inovativnim resursima i mogućnostima transformativnog razvoja. Pruža se podrška stručnjacima koji treba da odgovore na sve složenije izazove današnjeg vremena, te da prihvate uključiv, višejezičan i interkulturalni stav koji, kao resurse, koristi sve jezike u repertoarima učenika.

Putem mreža na nacionalnom i međunarodnom nivou i jakog partnerstva s Evropskom komisijom, ECML je pokretačka snaga u širenju i implementaciji kvalitetnog jezičnog obrazovanja.

Prema preporuci za politiku

Vijeće Evrope vjeruje da je sazrelo vrijeme za razvoj nove preporuke za politiku koja naglašava političku važnost višejezičnog obrazovanja. Pozdravljamo ovu inicijativu i predlažemo da se usvoji ova Jubilarna Deklaracija, uzimajući u obzir razvoj takve preporuke.

Devet temeljnih načela ECML-a

U skladu s holističkom vizijom jezičnog obrazovanja, koja učenike stavlja u središte, ECML je identificirao devet temeljnih načela – ključnih aspekata jezičnog obrazovanja koji odražavaju složenost i raspon rastućih potreba učenika. Potrebne su posebne kompetencije kako bi stručnjaci iz oblasti jezika mogli djelovati u skladu sa datim potrebama. U isto vrijeme, ta se temeljna načela međusobno povezuju, uzajamno djeluju i isprepliću. U nastavku je navedeno kako svako načelo doprinosi ovoj holističkoj viziji.

Višejezično i interkulturalno obrazovanje

Uvažavajući da je kvalitetno jezično obrazovanje pitanje ljudskih prava, socijalne pravde i demokratskog građanstva, čiji je glavni cilj podsticati lični razvoj pojedinca kao nezavisnog društvenog pojedinca s pravima i odgovornostima u pluralističkim društvima; Provedbom višejezičnog i interkulturalnog obrazovanja kako bi učenici razvili jezični repertoar u kojem su uključene sve jezične sposobnosti.

Kompetencije nastavnika i učenika

Podržavanjem učitelja i učenika da razvijaju vrijednosti i stavove koji pokazuju poštovanje i otvorenost za drugačije; Pomaganjem razvoja jezičnih, komunikacijskih, kulturnih i višejezičnih kompetencija koje su neophodne da se učestvuje u cijelosti u kulturno raznolikim društvima; Podrškom za inovativne pedagogije koja će odgovarati specifičnim obrazovnim kontekstima.

Jeziči školovanja

Podržavanjem svih učenika u razvoju kompetencija uzimajući u obzir jezik(e) školovanja i diskurse koji se odnose na posebne predmete da bi se osigurao pristupa kvalitetnom obrazovanju; Podsticanjem škola da usvoje cjelovit pristup (whole-school approach) jezičnom obrazovanju; Stvaranjem okruženja za učenje u kojima učenici mogu obogatiti cjelovite kulturne i jezičke repertoare.

Novi mediji

Podsticanjem jezičnih stručnjaka da učestvuju u međusobno povezanim, globalnim obrazovnim modelima i pronauđu inovativne načine za djelotvornije učenje jezika i podučavanje; Razvijanjem digitalne pismenosti kroz saradničku i iskustvenu pedagogiju utemeljenu na zadacima; Vođeci računa da se tehnologija koristi da bi učenici postali odgovorni i kritični korisnici medija.

Integrirano učenje sadržaja i jezika (CLIL)

Doprinosi razvoju vještine nezavisnog, analitičkog i kritičkog mišljenja kroz agendu višepismenosti gdje učenici razvijaju jezičke i kulturne pismenosti preko raznih jezika i disciplina; Povećanjem kvalitete samog jezika i dubine konceptualnog razumijevanja prilikom učenja različitih predmeta.

Obrazovanje i zapošljavanje migranata

Podupirajući lingvističku i društvenu integraciju migranata kroz dvosmjerni proces: da nauče jezik zemlje u kojoj borave i olakšaju sebi pristup na tržište rada, u isto vrijeme ne odbacujući vlastite jezike i kulture i ne gubeći poštovanje za iste; Olakšavanjem učenja jezika za potrebe stručnjaka i znanja vezana uz posao.

Znakovni jezici

Prepoznajući da su znakovni jezici dio kolektivnog evropskog kulturnog i lingvističkog bogatstva; Omogućiti gluhoonijemim isti spektrom obrazovnih mogućnosti i okruženja podsticajnih za učenje jezika kao ona koje se nude za govorne jezike; Pružanjem mogućnosti obuke i razvijanjem materijala kojim se mogu okoristiti nastavnici znakovnih jezika.

Rano učenje jezika

Njegovanjem pozitivnih stavova prema drugim jezicima i kulturama, unapređuje se otvorenost i poštovanje različitosti; Podsticanjem učitelja da prihvate komunikativne i interaktivne pedagogije primjerene dobi učenika; Omogućavanje pristupa modulima za obuku i relevantnom materijalu.

Nastavni planovi i programi i vrjednovanje

Poboljšanjem nezavisnog učenja kroz transparentno, personalizirano postavljanje ciljeva i korištenje alata za formativno vrjednovanje kao što su evropski jezični portfolio (English Language Portfolio); Olakšavanjem integracije referentnih okvira Vijeća Evrope u nastavne planove i programe u formativnim i sumativnim procesima procjene.